

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplaščan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Poslanske številke po 7 kr.

Naročnine in eksnanila (inserate) vsprejema upravlštvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskaral“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Someniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 171.

V Ljubljani, v petek 30. julija 1897.

Letnik XXV.

Ljubljanska realka.

Letošnje izvestje c. kr. višje realke v Ljubljani poroča, da je ta zavod v minulem šolskem letu obiskavalo 183 nemških in samo 148 slovenskih dijakov; mej temi je 118 dijakov iz Ljubljane in bližnje okolice, 124 iz drugih kranjskih krajev. Te številke mnogo povedó. Prvič je realka, jedina na Kranjskem, v primeri z gimnazijami slabo obiskana. In vendar nam povsod primanjkuje domačih tehnikov. Dalje govore številke, da se slovenski dijaki ogibajo realke. Kaj je temu vzrok?

Ze večkrat smo imeli priliko in povod, da smo pristojno šolsko oblastvo opozarjali na razne nedostatke. Glavni nedostatek je pač ta, da je na realki odmerjen slovenskemu jeziku jako skromen kotic; slovenščina je poučni jezik le za dva predmeta, za slovenščino in veronauk v vsoporednicah I. in II. razreda, katera obiskujejo učenci slovenskega materinega jezika. Ako pa pomislimo, da si slovenski učenec, osobito s kmetov, v ljudskih šolah ne pridobi toliko znanja nemščine, da bi mogel brez velikih težav zasledovati nemški poduk, zato sili vse v gimnazije, kjer so ugodnejše, pametnejše jezikovne uredbe. Torej je prva potreba, da se poučni jezik uredi po potrebah deželnega prebivalstva.

Drugi vzrok, da je realka na slabem glasu, pa je nemškonacijonalni duh, ki širi in ukoreninja nemško nestrpnost do slovenskih dijakov. Nemška mladina se vzgaja v duhu plavičarjev, ki se pri vsaki priliki navdušujejo za Bismarcka in Schönererja. So nekateri učitelji, ki učencem s slastjo ucepljajo sovražstvo do slovenstva. To je nedostatek, katerega bi morali merodajni faktorji že zdavnaj odpraviti. Pri tej priliki opozarjamo na značilen dopis iz Ljubljane v „Edinosti“ št. 89 z dne 28. t. m.

V tem vprašanju sta bili in sta jedini obe slovenski stranki na Kranjskem. Da ne sežemo v daljšo preteklost, omenjamo samo, da je bivši deželni poslanec g. F. Stegnar v IX. seji dne 5. novembra 1889 obširno razpravljal krivično jezikovno uredbo

na tukajšnji realki. „Klerikalni“ poslanec je nasvetoval resolucijo, za katero so glasovali vsi „klerikalni“ poslanci.

Ta resolucija slóve: „Z ozirom na tesno zvezo, katera obstoji med ljudskim šolstvom in srednjimi šolami, naroča se dež. odboru, naj pretehta vprašanje, ali se sedanja jezikovna uredba na ljubljanski višji realki strinja z osnovo ljudskih šol in z dejanskimi potrebami našega prebivalstva, ter naj o tem predmetu poroča in primerne nasvete stavi v bodočem zasedanju“.

To resolucijo je dež. odbor naznanil dež. šol. svetu s prošnjo, da mu prijavi svoje mnenje. Dež. šol. svet je odgovoril, da začetne težave vsled nemškega učnega jezika minevajo že v 2. razredu, da pa se vendar število slovenskih učencev zmanjšuje že od 3. razreda naprej. Ko bi se slovenski jezik omejil na posamezne razrede in predmete, pravi dalje dež. šol. svet, dosegel bi se s tem le vspeh v slovenščini, na drugi strani pa bi to bilo na kvar enotnemu (seveda nemškemu!) pouku in učnemu namenu.

S tem je povedal dež. šol. svet, da v prvih dveh razredih zaradi nezadostnega znanja nemščine učitelji ne zahtevajo od slovenskih učencev toliko, kakor je sicer navadno, da pa terjajo od 3. razreda popolno znanje nemškega jezika. To ravno strši učence, da zapuščajo realko.

Dež. odbor s tem odgovorom seveda ni bil zadovoljen ter je dež. zboru l. 1890 predlagal: Dež. zbor skleni: „Deželnemu odboru se naroča, da v prihodnjem zasedanju v sporazumu s c. kr. dež. šol. svetom predloži načrt zakona, zadevajočega realke na Kranjskem, v pretres in sklepanje“.

Za ta predlog so glasovali vsi „klerikalni“ poslanci; ugovarjal je v imenu nemške manjšine le dr. Schaffer, češ, da je na realki vse v najlepšem redu. Toda do leta 1894, torej tri dolga leta, dež. odbor ni črnil besede, ali in kedaj predloži dotični zakonski načrt. To „brezbrižnost“ pa ni zakrivil „klerikalec“, temveč pristaš „Narodove“ stranke.

V XI. seji dne 10. febr. 1894 je dež. zbor kranjski ponovil prejšnji sklep, da mora dež. odbor do prihodnjega zasedanja predložiti načrt zakona glede realke. Za ta predlog so glasovali tudi vsi „klerikalci“; ugovarjal je zopet dr. Schaffer v imenu svojih nemških tovarišev. Drugo leto poroča dež. odbor lakonično, da je ponovljeni sklep dež. zbora naznanil dež. šol. svetu, a ni dobil odgovora.

V 14. seji dne 14. febr. 1895 je dež. zbor naročil dež. odboru, da se takoj obrne do dež. šol. sveta s zahtevo, da se s šol. letom 1895/96 vpelje na nižjih štirih razredih višje realke v Ljubljani in na vseh razredih c. kr. gimnazij na Kranjskem slovenščina kot obligatni učni predmet za vse dijake brez razločka. Za ta predlog so glasovali vsi „klerikalci“, ustavljal se je zopet dr. Schaffer v imenu nemške manjšine.

V zadnjem zasedanju je posl. Lenarčič ponovil stari predlog, da dež. odbor v prihodnjem zasedanju dež. zbora predloži načrt realčnega zakona. Ta predlog je obveljal, kajti razupiti „klerikalci“ so iz prepričanja, kakor preje, glasovali za predlog. Kakor čujemo, je deželni odbor kranjski na predlog „klerikalnega“ dež. odbornika g. Povšeta že pred mesecem naznanil dež. šol. svetu, da bode v prihodnjem zasedanju dež. zboru predložil načrt realčnega zakona, o katerem se je razpravljalo že leta in leta — brez vspeha.

Sedaj pa prisopihajo jetični „Slov. Narod“, češ, da bi se bile jezikovne razmere na ljubljanski realki že zdavnaj uredile, ko bi bili preklicani „klerikalci“ podpirali „narodno“ stranko. Ali je mogoča večja perfidnost? „Narod“ namreč piše: „Upamo, da bodo z narodno stranko glasovali ne samo klerikalci, ampak tudi veleposestniki“.

Zadnji terek pa se farizejski bije ob prsi: „Narodna stranka stori v dež. zboru svojo dolžnost glede realke, ali jo stori tudi krščansko-slovanska zveza, tega ne vemo; opozarjali smo prav mi že opetovano na izvestja naših srednjih šol in sploh na srednješolske naše razmere in

LISTEK.

Na obtožni klopi.

„Sanjal sanje sem po noči,
Sanje neprijetne.“

Levstik.

Ubogo dijače je zaspalo pri latinskih vadbah, ki grené življenje marsikateremu prvošoleu.

Dobrodejni Morfej je razgrnil svoja krila nad ubogim dijačkom.

Temna soba. Tu čepi dijak z uklenjenima rokama. Revež je zatožen raznih hudodelstev. Ubožec bi rad utekel, pa ne more, noge ima kakor svinčene. Počakati mora stroge krvne sodbe.

Nekaj zaropoče pred vrati in noter stopi — Nomen Proprium. Dobra duša je ta gospod. Z njim sta si še dosti dobra, njega se ni treba bati, prijazen je in usmiljenega srca. Ta gospod prime šolarčka za roko, da ga odvede pred sodišče.

Vstopita v veliko dvorano. Tam na sedmero barvanem prestolu sedi gospod sodnik — njemu dobro znani gospod — doktor iuris ter srpo gleda v vsi mogočnosti ubozega dijaka.

Mogočni gospod sodnik pozvoni z malim zvončkom, sluga pokuka v dvorano, sodnik mu zagrmí: „Priče naj vstopijo!“

V sobo stopi gospod Substantiv. Lep in častljiv je ta gospod. Visok cilindar, dolg črn frak, dolga zlata verižica, svetli in tenki črevlji, sploh vse kaže, da je to imeniten gospod.

Ponosno in mogočno pogleda Substantiv po dvorani z nizkim poklonom proti gospodu sodniku. Ubogi dijak se strese po vsem životu pred svojim mogočnim tožnikom.

Zvonček požvenklja drugič. In zopet stopi gospod v dvorano, druga priča proti ubogemu dijaku. To je gospod — Adjektiv; pokloni se gospodu sodniku, sedečemu na sedmero barvanem prestolu ter po strani pogleda revnega dijaka, katerega straži dobra duša — Nomen Proprium.

Zvonček požvenklja tretjič. In ko se tretjič vrata odpró, stopi sama visoka gospóda v dvorano. Njim na čelu je oni slavnoznani — Verbum, njemu na desni in levi sta dva odlična gospoda, Pasiv in Aktiv. Za njimi se vrsté Indikativ, Konjunktiv, Prezens, Imperfekt, Perfekt in še več družih. Sami odlični gospodje, sami strogi tožitelji proti ubožcu na tleh.

Vsi se prijazno poklonijo gospodu sodniku, kateri se jim prijazno nasmehlja.

Zvonček požvenklja četrtič. Zopet nova gospóda vstopi: Gospoda Adverb in Particip, gospe Konjunkcija in Prepozicija.

Zdaj vstane s svojega prestola gospod sodnik, mogočno pogleda po gospódi ter prične:

„Velemožna gospóda! To-le dijače, ki stoji tam-le v kotu in ki je straži vse časti vredni gospod Nomen Proprium, se je drznilo Vas, visokočastito latinsko plemstvo, na razne načine žaliti. Da pa zve ta malovredni dijak svoja hudodelstva, Vas prosim, velemožni plemenitniki, da svojo obtožbo še jedenkrat ponovite. Gospod pl. Substantiv naj prvi govori.“

Ubogo dijače zatrepeta.

Pl. Substantiv z visokim cilindrom v roci stopi pred sodnika ter prične z visokim glasom:

„Gospod sodnik! Naše dobro ime, kakor tudi naša čast se je žalila in sramotila s tem, da se je drznil ta malovredni dijak na vsakovrstne načine in na raznih krajih naša imena sramotno in žaljivo izgovarjati, grdo o njih govoriti in zlobno zavijati. Zaradi tega zahtevamo zadoščenja.“

5420

naglašali potrebo, izpregovoriti o tem v drž. zboru, ali doslej ni še noben poslanec ničesar storil.

Torej sedanja „slovanska kršč. narodna zveza“ je odgovorna za to, da od l. 1884 noben poslanec ničesar ni storil! Ali je morda tudi ta štiri mesece stara zveza kriva, da je načrt realnega zakona ležal 13 let v prahu deželno-odborovih aktov? Le manj zlobnosti in več resnicoljubnosti, potem se nam ne bode treba lasati vsak dan, bolj koristnega in nujnega dela imamo vsi dovolj!

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. julija.

Kaltenegger in jezikovni naredbi. Zastopnik graške okolice v državnem zboru, znani poslanec Kaltenegger, kateri je, akoravno Nemec, vsikdar se pokazal pravičnega napram slovanskim zahtevam, in katerega vsled tega v dno duše črti vsa nemška garda, ki prisega na Bismarckovo zastavo, je minulo nedeljo na shodu katoliškega društva prav dobro osvetlil nečuvstvo rogovičenje nemških kričočev. Kakor svojedobno poslanec Fuchs, tako je tudi on izjavil, da so voditelji obstrukcije že pred objavljenjem bili prav dobro poučeni o jezikovnih naredbah in da je posl. Steinwender takrat izrekel nastopne besede: „Le ven z njimi, saj ni nič na tem“. Razvidno je torej, da je v tem grof Badeni veliko manj „zakrivil“, kakor pa zaupniki nemško-liberalne stranke sami. Vsa obstrukcija ni po njegovem mnenju ničesar drugega, kakor politična komedija. Obstrukcionistom pač ni na tem toliko, da se prekličeta jezikovni naredbi, marveč rohne samo zato, ker jim ne ugaja program zborniške večine. Govor tega vrlega in značajnega zastopnika so seveda navzoči burno odobraval. K poročilu o tem zanimivem shodu dostavlja „Reichspost“, da je radovedna, kaj bo odgovoril na ta izvajanja dr. Steinwender. To vprašanje je pač popolno neumestno, kajti vsakdo ve, da bo vodja pragermanov z vso močjo udrihal po posl. Kalteneggerju ter se skušal oprati pred svojimi zavezniki.

Strajk nemških občin na češki zemlji zavzema vedno večjo razsežnost. Tolika je v poslednjem času gorečnost za „zatirano“ nemštvo, da posamezne občine kar tekmujejo med seboj, katera bo poprej naznanila v javnosti, da ne mara več „hlapčevati“ vladi, ki se ne mara ozirati na „pravične“ zahteve avstrijskih Nemcev. Toda pri tem poslu so pa marsikateri občinski zastopniki naleteli na hud odpor od strani okrajnih glavarstev, katera v pre mnogih slučajih ne marajo ničesar slišati o sklepih občinskega zastopa v tem oziru. Posebno gledé vodstva vojaških agend skoro vsa glavarstva vztrajajo pri dosedanji navadi. Nemškim občinam se seveda godi pri tem velika „krivica“ in sedaj tekmujejo zopet med seboj, kateri zastop bo poprej vložil ugovor zoper odlok okrajnih glavarstev. O tem seveda dosedaj še ni nihče prepričan, koliko jim bodo koristili tako nagromadeni ugovori.

Socijalistično gibanje na Ogerskem, ki se je pojavilo pred nekaj časom posebno med poljskimi delavci, je po najnovejših poročilih skoro popolno zadušeno. Iz Alfölda, v čegar okolici so

Na to tožijo Verbum, Pasiv, Aktiv, vsi po vrsti, da je zatoženec največji malopridnež, ki z nožem in revolverjem napada vsacega, kogar sreča. Jednemu je odbil nos, drugemu izza vogala prestrelil rebro, tretjemu raztrgal obleko, četrtemu prestrelil klobuk.

Sodnik se ne pomišlja, temveč obsodi zatoženca na — smrt.

Z velikim hrupom drvi vse latinsko plemstvo iz dvorane ter vleče seboj ubozega dijaka, katerega še vedno spremlja — dobri gospod Nomen Proprium na odločeni prostor, kjer se bode izvršila krvava obsodba.

Rabelj, črnogledi Imperativ, stoji na odru ter čaka znamenja, da odseka ubogemu dijaku glavo. Zdaj sodnik namigne, rabelj vzdigne oster meč, ki se zablika v solčnih žarkih, rěsk, — dijače skoči po konci, zvrne mizo in stole, črnilo po tleh. . . Gospodinja in tovariši pridrvé v sobo ter preplašeni gledajo dijaka, ki si mane oči ter lovi sapo. Ko pobere zvezek latinskih nalog, vidi, da so z rudečilom začrtana vsa hudodelstva, s katerimi se je pregrešil zoper — latinsko gospódo.

malone vsi delavci strajkali, se sedaj poroča, da je le v občini Kis-Körös še nekaj delavcev, ki niso voljni vsprejeti dela, sicer pa da vlada popolni red. Včeraj je prišla policija v tem kraju nekega socijalističnega agitatorja, ki je bil že dlje časa prava nadlega celi občini. Toda nekaj nahujskanih nemirnežev se je potegnilo zanj in pretilo s požigom, ako se ne osvobodi. Se-le posredovanju orožnikov se je posrečilo, ukrotiti nemirneže ter voditelje vtakniti v ječo. V celi dobi te stavke med ogerskimi kmečkimi delavci je bilo ubitih pet oseb in v raznih ječah jih pa premišluje socijalistične nauke nad 200 oseb. Dali so se vjeti na limanice socijalističnim agitatorjem, ki so jim obljubovali bogastvo celega sveta, sedaj pa morajo pokoriti se za njihovo pregreho.

Srbski cerkveni kongres je moral prekiniti svoje zborovanje, ker je tako hotela mažarska vlada. Poslednja je pokazala, da se mora vsako podjetje na Mažarskem tako vršiti, kakor njej ugaja. Določila je natančen vspeh, katerega bi se morala držati večina in razpravljati samo o tem, kar zahteva vlada. Sedanja večina srbskega kongresa pa se ni hotela ukloniti vladi v strogo cerkvenih zadevah in je določila sama poslovni načrt. To pa seveda ni ugajalo vladnim organom in vsled tega je komisar izjavil v zadnji seji, da je zborovanje prekinjeno za nedoločen čas. Nekateri krogi trdijo, da tako stanje ne bode dolgo trajalo, ker ministerski sedeži Banffyjeve vlade ne stoje tako trdno, da bi jim ne škodil dolgotrajni prepis s Srbi. Mažarsko časopisje pa nasprotno zagotavlja, da zadeva ne bo kmalu rešena in ji prav lahko sledi razpust srbskega kongresa. Na Mažarskem je pač vse mogoče, vendar pa menimo, da si vlada ne bode upala do skrajnosti dražiti srbskega naroda in si nakopati najhujega nasprotstva.

Položaj v Turčiji. V poslednjih dneh se evropski poslaniki glasom poročili iz Carigrada prav marljivo pečajo z rešitvijo vzhodnega vprašanja in se vdeležujejo v to svrhu skoro sleherni dan skupnega posvetovanja. Tudi turška vlada v zadnjem času več ne štrajka, marveč je vselej zastopana po enem ali več članih. Ako pojde tako dalje, bo v malo dneh odobren ves načrt mirovne pogodbe med Grki in Turki. Jedna najvažnejših določb v načrtu, ki še čaka rešitve, je odzvanje turških čet iz Tesalije. Grki bi radi videli, da turški vojaki takoj pobero svoja kopita, ker bodo imeli sicer ogromno škodo posebno v gospodarskem oziru. Večinoma prav rodovitna polja bodo Turki popolno opustošili. S to zahtevno se pa ne strinjajo zastopniki velevladi, marveč zahtevajo najodločnejše, da Grki poprej poravnajo določeno odškodnino turškemu zmagovalcu, le nekateri zastopniki bi se zadovoljili tudi z nekakim poročtvom. V tem smislu predlaga tudi nemški zastopnik, ki pravi, da se sultana ne more poprej siliti, naj njegove čete ostavijo Turčijo, dokler ni zagotovljena odškodnina. Nemčija baje neče, da bi ji sultan pozneje očitil, da je postopala pristransko in ga hotela varati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. julija.

(Sestanek državnih poslancev.) Danes popoldne ob 4. uri so se v Ljubljani šli slovenski državni poslanci, da se razgovoré o raznih nujnih političnih vprašanjih, ki se v prvi vrsti tičejo vseh Slovencev in hrvaškega naroda v Istri. Poleg vseh slovenskih kranjskih poslancev so došli k posvetovanju nastopni gospodje: Einspieler, Spindič, dr. Gregorčič, grof Coronini, vitez Vukovič, Žičkar, dr. Gregorec, vitez Berks, Robič in Nabergoj kot pravi zastopnik tržaških Slovencev.

(Pogreb) dež. poslanca notarja Janka Kersnika vršil se je danes predp. na Brdu prav slovesno. Pogreba vdeležilo se je mnogo ljudstva in zastopani so bili vsi slojevi, tako: dež. glavar O. Detela z vsemi 4 deželnimi odborniki, več deželnih poslancev, med temi dekan Kajdiž, Jelovšek, Košak, Višnikar, dvorni svetnik Suklje, mestni župan Ivan Hribar, več članov trgov. zbornice s svojim predsed. gosp. Perdanom, c. kr. okrajni glavar, več gg. notarjev in odvetnikov, sodni in davčni uradniki itd. Po končani sv. črni maši položili so truplo v rodbinski grob, ob katerem je po dovršenih molitvah govoril nagrobnico posl. dr. Tavčar. N. v m. p. in blag mu spomin!

(Zlata maša) Jutri, dne 31. julija, bo daroval na tihem v hiralnici zlato mašo preč. gosp. Jožef

Klemenčič, mnogoletni c. kr. veroučitelj na ljubljanski pripravnici. Bodisi duhovskim sobratom, bodisi učencem svojim, t. j. učiteljem znan je dovolj prijazni in pohlevni gospod, ki menda v celém življenju nikomur ni skrivil lasu. Rojen je v Ljubljani dne 20. februarja 1824, novo mašo pa je obhajal dne 31. julija l. 1847. Sedaj živi, odkar je stopil v pokoj, v miru in zadovoljnosti v tukajšnji hiralnici. Njegovo visoko starost pa najlepše krasé njegova dobra dela. Vincencijeva družba, Marijanišče in menda še drugi potrebniki so priče njegovih dobrot. Zato mu želimo ob njegovi zlati maši še mnoga leta in prosimo Vsemogočnega, da bi mu povračal tukaj in tamkaj vse, kar je komu dobrega storil.

(Nova maša v Marijanišču) Minula nedelja je bila za Marijanišče posebno znamenita. Nova maša gospoda Evgena Lampe-ta je zbrala v zavodu veliko število gostov in drugih domačih prijateljev. Mnogi prostori, pred vsem pa kapela, so bili jako praznično okrašeni. Vse je bilo skoro prepreženo z zelenjem in zastavljeno z umnimi nadpisi. Pri novi maši je izborno pridigal gospod župnik Mih. Trček, peli pa so domači gojenci pod vodstvom gosp. učitelja Janka Janežiča. Tudi popoludanska domača zabava se je vršila lepo in v občno zadovoljnost. — Marijanišče, katero je v najvažnejših letih vzgajalo gospoda novomašnika in se ga na ta dan veselilo kot svojega, pokazalo je ob tej slovesni priliki vso svojo zmožnost, živahnost in krepkost, če je tudi je — kakor se je poudarjalo — ubožno in ostane ubožno. Ne dvomimo nič, da si je utrdilo ljubezen svojih dobrih znancev in podpornikov.

(Ogenj.) Poroča se nam: Dne 28. julija po 2. uri po noči je tresčilo v hišo Janeza Trčka na Medvedjem Brdu št. 12, občina Rovte. Hiša je znana pod imenom „Veharše“. Nekdaj je bila tamkaj sloveča gostilna, ko so vozili v Idrijo po stari idrijski cesti. Strela je ubila 7 goved, 2 prašiča. Pri hiši je zgorelo ostrežje, hlev je pa do tal uničen. Zgorel je tudi kozolec s 4 okni in kolnico za voze. Ogenj je uničil črez 700 stotov sena in skoraj vse kmetijsko orodje. Škodo so cenili na 10.000 glđ. Ker ni bil posestnik zavarovan in je na zemljišču še precej dolga, kajti sedanjí lastnik je še le pred 5 leti posestvo prevzel, je škoda tembolj občutljiva. Ubogi pogorelec se priporoča usmiljenim srcem.

(Strela.) Iz Zg. Mozeljna na Kočevskem se nam poroča: Dne 28. t. m., dopoldne ob 1/9. uri je strela udarila v hlev Janeza Jonke-ta hišna št. 41 vulgo „Hanželš Hanža“. Sreča, da je sever pihal in plamen od vasi odganjal. Pogorela sta hleva in drvarnice J. Jenko-ta in sosedu Petra Neumannu; ogenj je naredil do 4000 glđ. škode. Na pomoč so prihiteli za domačini prvi ognjegasci iz Lienfelda in potem iz Kočevja. Ko bi teh na pomoč ne bilo, gotovo bi še več poslopij pogorelo. Zato Lienfeldovcem in Kočevcem čast in hvala!

(Iz kozjanskega okraja.) Pretečeno nedeljo, dne 25. julija popoldne sklical je naš deželni in državni poslanec č. g. Josip Žičkar svoje volilce na shod v Kozje. Ljudstva zbralo se je v prostorih g. Gučeka, narodnega gostilničarja, ogromno število, tako da je sam g. poslanec priznal, da še na nobenem shodu ni imel toliko števila poslušalcev. V svojem, nad dve uri trajajočem poljudnem govoru razlagal je delovanje deželnega zbora v Gradcu in državnega zbora na Dunsju ter pripomnil, kaj da je on dosedaj storil za svoje volilce. Po dokončanem govoru razodevali so še pojedini volilci svoje težnje in želje in g. kaplan Muršič prebral je več resolucij, tako glede celjske gimnazije, glede jezikovnih naredb in več drugih, ki so bolj krajevnega pomena. Predsednik shoda, g. župnik Tomažič zahvali se g. poslancu za njegovo uspešno delovanje, še posebej za veliki trud, ki ga je imel s tem, da je pridobil vsaj nekoliko podpore za lani po toči poškodovane kozjanskega okraja, ter ga zagotovi popolnega zaupanja svojih volilcev in s trikratnim „Živio“ na presvetlega cesarja zaključil shod. Po končanem shodu pričelo je novo „gospodarsko bralno društvo“ svoje zborovanje in je volilo predsedstvo in odbornike. Predsednik društvu je č. g. kaplan Franc Muršič; ker je mož čez mero delaven in marljiv, upati je, da se bo društvo lepo razvijalo, kar mu iz sreča želimo.

(Promocija.) Minoli teden je bil doktorjem prava promoviran g. Jos. Kronvogel, c. kr. sod. pristav pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah.

(Iz Tržiča) 29. julija. Danes smo s sv. mašo in zahvalno pesnijo sklenili šolsko leto. Za šolo se Tržičani zelo zanimajo. V lepo ozaljšani sobi, kjer so se po maši zbrali šolski otroci, je bilo videti lepo

število najodličnejših gospodov in gospej. En učenec in ena učenka sta svoje součence oz. součence pozdravila s kratkim pa zelo primernim govorom v slovenskem, druga dva pa v nemškem jeziku. Govorom je sledilo petje in pohvala pridnih učencev in učenk. Kakor povzamemo iz letnega poročila, je bilo v celem letu sprejetih učencev 401, na koncu leta pa jih je ostalo 392. Med temi je 372 Slovencev, 27 Nemcev in 2 Hrvata; po veri pa je 5 protestantov, drugi so katoličani, žida doslej še ni nobenega. V poštni branilnici ima 119 učencev in učenk 1553 37 gld. Znano je, da se na naši šoli, kakor sploh v Trzinu, v poduku nemškutari, česar pač ne moremo hvaliti; ali vsakdo mora priznati, da se dosega v poduku lepi vspehi. Vzlasti ženska ročna dela, ki so ob koncu šolskega leta v posebni sobi izpostavljena, vzbujajo splošno občudovanje. Kar se tiče vdeležbe šolske mladine pri sv. maši in drugih slovesnostih, gre vsa čast in hvala g. šolskemu voditelju, ki je vsako nedeljo nadzoroval otroke v cerkvi. Le žalibog, da je radi tesnega prostora natančno nadzorovanje nemogoče. Ko bi se vpeljala posebna šolska maša s kratkim nagovorom za otroke ob nedeljah in praznikih, bi bilo pri nas in še marsikje na Kranjskem, kjer je zadosti duhovnikov, velikega pomena za odgojo mladine. — V šoli pri Sv. Ani je sedaj na koncu leta 70 učencev in učenk; med letom jih je izstopilo 6. Ponavljajno šolo jih je obiskovalo 16. Tudi v tej šoli je ena učenka protestantovka. — O šulferanjskem otroškem vrteu pa ne morem nič natančnejega povedati. Govorilo se je, da je protestantovska vrtnarica službo odpovedala. Mi srčno želimo, da se ta govorica vresniči. Če že mora vrtnarica Nemka biti, naj bo vsaj katoličanka.

(Toča) je 22. t. m. okoli Semiča in Češnjeva naredila do 18.000 gld. škode.

(Iz Zagorja) na Notranjskem se nam poroča: Dne 25. t. m. je naš duhovni pastir č. gosp. Fr. Groznik praznoval sreberno sv. mašo jako slovesno. Zupljani so napravili tri slavoloke s primernimi napisi; v soboto 24. t. m. so šolarji pod vodstvom gg. učiteljev čestitali svojemu veroučitelju ter se udeležili sv. maše. Zvečer je bila vsa vas razsvetljena, v zvoniku se je svetil raznobarven transparent; ob 9. uri je bila serenada z lampijoni, katere so nosili gasilci, domači peveci so pod vodstvom g. nadučitelja R. Horvatina zapeli prav dobro tri prigodne pesmi. Z bližnjega griča je odmevalo streljanje s topiči. V nedeljo je bila veličastna cerkvena slovesnost. Srebernomašniku so čestitali g. župan z obč. odborniki, ki so mu v imenu občine poklonili lep burzni plašček, načelniki gasilnega in bralnega društva ter krajni šol. svet. Ad multos annos!

* * *

(Iz Celja) se poroča „Slov. Gospodarju“: Kakor je znano, praznujemo dne 7. in 8. avgusta dve slavnosti, katere so sploh v priliki blagoslovljenja doživanja poslopij ali blagoslovljenja kake društvene zastave po širnem svetu običajne. Celjsko mestno starišinstvo pa je sklenilo, te slavnosti na vsak način zaprečiti; in kakor se sliši po mestu, deluje se na to, da se napravijo ta dneva rabuke, češ, da se bo zagrenila radost ljudstva. Za tega del opozarjamo vse naše somišljenike, da naj se te slavnosti v ogromnem številu udeležijo; kajti pokazati moramo, da smo mi gospodarji Spodnjega Stajarja! Prepričan naj bo pa vsaki, da bomo mi mirno in pravno postopali, ter se nikakor na provokacije ne ozirali. Kakor bodo Celjani z nami postopali, tako bomo mi prihodnje z njimi postopali, kajti ljudstvo v okolici uvidi, da ako se zagrozenemu Celjanu zaslužek in dobiček odtegne, tako bode ponižno se uklonil našim zahtevam ter pripoznal, da smo mi zapovedovalci na Spodnjem Stajarju. Vsak kmet bode se strogo držal gesla „Svoji k svojim“ in vsak bode od sedaj naprej trgovca, obrtnika, odvetnika izogibal, kateri zoper naš narod nepravno postopa. Združili so se že v več občinah, da se tega prisilstva odkrižajo.

(Pred celjskim porotnim sodiščem) se bodeta prihodnji torek morala zagovarjati odgovorni urednik „Slov. Gospodarja“, g. B. Ferik in upravitelj Cirilove tiskarne, g. L. Brože, zaradi nekega dopisa iz Šaleške doline. Tožnik je velenjski trgovec Priboschitz.

(Slovenske vspretnice) na celjski višji gimnaziji odločno zahteva tudi „Slov. Gospodar“ ter v daljšem članku za to zahtevo navaja stvarne razloge, katere je bil pojasnil tudi naš gospod štajarski dopisnik.

(Nov uradni list.) C. kr. okrajno glavarstvo v Brezicah začne s 1. avgustom dvakrat na mesec izdajati uradni list v nemškem in slovenskem jeziku. Tiskal se bo v Mariboru.

(Kaj hoče „Banca agraria“?) V Trstu so Italijani ustanovili nekako kmetijsko posojilnico, pri kateri bi kmetovalci dobivali posojila. Na videz je to jako človekoljubno podjetje, toda Italijani so ustanovili ta zavod z namenom, da tem hitreje zaslužijo slovenskega in hrvaškega kmeta v Primorju in Istri. Istovski in primorski kmet je večinoma vinogradnik ter je zgubil svoj zaslužek. Kmetija mu ne donša toliko, da bi plačeval davke in druge potrebščine. Po agentih bode ta banka kmetom usiljevala denar, da jih ulovi v svoje mreže, kakor pajek muhe, ter jim polagoma izpije kri. Kmetijo za kmetijo more dobiti v svojo pest ter jih prodajati pod ugodnimi pogoji laškimi priseljencem. Na drugi strani pa bodo lahoni imeli najkrutejše sredstvo pri volitvah. Ze sedaj so mnogi slovanski kmetje zadolženi pri italijanskih nasprotnikih, katerim morajo hlapčevati. Posojilo se vedno laglje dobi in vzame, nego pa vrne. Nevarnost torej v gospodarskem, socialnem in narodnem oziru je velikanska. Zatorej se z vsem srcem pridružujemo „Edinosti“, ki kliče primorskim in isterskim rodoljubom: pozor!

(Narodnost in delavsko vprašanje.) Pod tem naslovom piše „Edinost“: Od neke strani nam je došlo ustno poročilo, da se hočejo slovanski delavci v Primorju organizovati na podlagi lastne narodnosti. Na Primorskem že s stališča političnih viharjev slovanskim delavcem nikakor ni mogoče hoditi roko v roki z italijanskimi delavci, kajti tudi tem ni več za takozvani program mednarodne delavske organizacije. Zato je zašla italijanizacija v vrste slovanskih delavcev, med katerimi je, Bogu bodi potoženo, že veliko število renegatov. Nova organizacija hoče nekake odtrgati slovanske delavce od italijanskih ter jih združiti v posebni organizaciji. Slovanski delavski stan v Primorju je krepka, mnogoštevilna armada. Ako bi se združila pod svojo zastavo, mogla bi odločilno nastopati na narodnogospodarskem bojišču. Toda armadi treba pravega vodstva, voditeljev, katerim se more slovanski delavec popolnem zaupati. Ker pa imajo Nemci v rokah vodstvo socialne demokracije, zato bi morali tudi paziti, da bi nova organizacija ne prišla pod to vodstvo.

(Štirideset let) je minulo v sredo, ko je stekel prvi vlak iz Ljubljane v Trst. Otvorjena je bila namreč proga južne železnice Dunaj-Mödling dne 20. junija 1841, Mödling-Baden 16. maja 1841, Baden-Dunajsko Novo Mesto 15. maja 1841, Dun. Novo Mesto-Neunkirchen 24. oktobra 1841, Neunkirchen-Glogovica 5. maja 1842, Glogovica-Mürzzuschlag 17. julija 1854, Mürzzuschlag-Bruck sept. 1842, Bruck-Gradec 21. oktobra 1844, Gradec-Celje 2. junija 1846, Celje-Ljubljana 16. septembra 1849, Ljubljana-Trst 28. julija 1857. — Južna železnica je imela od 1. jan. do 20. julija 1897 dohodkov 24.161.090 gld.

(Iz Prage) 26. julija. Gasilno društvo „Praga“ je izrazilo svojemu častnemu članu dr. Figarju v Hrudinu svoje nezadovoljstvo, da je podpisal oklic katoliškemu učiteljstvu, s katerim se leto vabi k shodu v Kralj. Gradcu. Torej tudi že gasilci pričenjajo protikatoliško gibanje, in gasilec se mora na čelo postaviti Praga! Naj bi pometali pred svojim pragom, saj je morala v nekih zadevah vmes poseči uradna oblast. — Pisatelj Holeček se je spravil v „Nar. L.“ nad hrvaško duhovščino. On piše, da trapijo duhovniki hrvaško ljudstvo; ljudstvo je bilo pri volitvah fanatizirano; Mažari niso nič bolji, a Hrvatje morajo bolji postati. To se kaj lepo bere, še lepše se pa spoznava iz teh podatkov modrost, učenost, posebno pa taktnost g. pisatelja. — Ker so se Husove slavnosti precej ponesrečile, kličejo „N. L.“ narod, da dostojno proslavlja rojstni dan nadškofa Jana Rokycane. Rokycana ni bil nadškof — in če ga bode narod proslavljati tudi s panoramami, solo-nastopi — voščimo vsakemu dobro zabavo. — Predsednik trgovinske zbornice Wohanka je skoraj v svojem nastopnem govoru napadal tajnika dr. Fožta. Dejal je, da morajo uradniki red respektirati, da mora biti prvi uradnik drugim vzor. Fožt pa zastopa interese kmetovalcev in maloobrnitnikov v ogerski nagodbi, Wohanka zagovarja interese velikoobrnitnikov in to mu nikakor ne ugaja.

(Iz Brna) 25. julija. Okr. glavarstvu v Hodoninu in Mor. Krumlovu se prav nič ne ravna po jezikovni naredbi. Nemški dopisi so vedno na dnevnem

redu. Glavar Raynoschek se je celo izrazil: So lange ich in Kronau bin, mache ich den Czechen nicht die geringste Concession? Radi bi vedeli, kdo je višji, glavar ali minister? — Brno ni imelo nič nujnejšega opraviti, kakor da je Hebu izrazilo svoje sočutje. — Zupan dr. Wieser je nekaj okr. glavar, torej c. kr. uradnik in kako je to, da izraža sočutje mestu, ki odreka stanovanja c. kr. uradnikom, ki jih preganja itd. Kolegijalno zares ni. — V Unčovu je imel šulverajn svojo veselico. Prišli so profesorji, učitelji in častniki. Kako to gre skupaj: velkonemške trobojnice in cesarski orli. Čudno je, da ne smejo častniki k nobeni češki veselici, a k šulverajnu, to je kaj drugega! — Grof Herberstein je daroval mestu Jevičku stavbeni prostor za novo realko.

(Ali se s streljanjem res preženo preteči oblaki?) Odgovarjajo na to vprašanje: Neki vinogradnik v Slovenski Bistrici je mnogo škodo trpel zaradi toče, katera mu je pobila skoro vsako leto. Poskusil je tedaj, pregnati oblake s streljanjem. Postavil je med razdaljo 2 kilometrov na 6 vzvišenih krajih 6 lesenih koč, v vsaki 10 težkih topičev. Poleg vsake take koč je druga, v kateri se hrani smodnik. Kadar se bliža nevihta, pridejo vinogradniki, zbero se kot organizovana četa in streljajo na sovražnika. V vsako koč gre šest mož, torej se lahko neprenehoma strelja s 60 topiči; za vsak strel se vzame 120 gramov smodnika. Poskušali so baje že šestkrat, in sicer s tem le vspehom: Ko so začeli streljati vsi najedenkrat, vstavili so se najprej preteči oblaki. Začeli so se vrteti ter so dobili obliko lijaka. Vedno v obširnejšem krogu se vrteč, so se razpršili brez toče in brez plohe. Za jedno štirjaško miljo se baje dá na ta način odvrniti toča. — Naši pradedje, o katerih piše Valvazor, da so streljali v oblake, torej niso bili tako neumni, kakor se nam je dozdevalo; le žal, da so streljali le — s pištolami. Toliko topov in vojaštva imamo! Naj pridejo ob nevihti in naj nam odpodé najhujšega sovražnika! Ali ne bi s tem lahko vojaštvo vsaj nekaj koristilo v mirnih časih?

(Nesreča v Pulju.) Danes teden popoldne se je dogodila velika nesreča pri naši vojni mornarici. Čez sedem let zopet je odplula iz пристanišča na vajo velika vojna ladija „Custoza“. Popoldne se je vračala. Pet oseb dobi nalog, da stopijo v čoln ter pri „boji“ privežejo oklopnico. Ko stopijo v čoln, se zvrne in vseh pet mornarjev pade v morje. — Oklopnica pa je plula še z vso hitrostjo, valovi potegnejo v vrtincu vseh pet pod vijak, kateri tri popolnem raztrga; dva sta se rešila. Vsi ljudje na krovu so videli grozni prizor, a pomagati niso mogli. Kapitan ni mogel drugega storiti, nego dati znamenje za molitev.

(Nekaj za brezverce.) „Berl. Local-Anz.“ prinaša daljše poročilo prof. dr. Kocha iz otokov izobčenih, posebno iz poluotoka Kalawoo. Med drugim pravi dr. Koch: Prve izobčene bolnike so izkreali na otok 6. jan. 1866, od tistega časa skrbi vlada, da pridejo kužni bolniki na otoke. Deportacija se zdi morda surovost, a ne more se to o njej reči, je čin nujnosti. Bolniki na Kalawoo so bili navezani sami na se; še le l. 1873 se je podal tje Belgijec, redovnik Srca Jez. P. Damijan Devenster, da skrbi za dušne in telesne potrebe nesrečnikov. V 13 letih je oskrboval nad 2000 bolnikov, slednjič ga je zagrabil grozna polezen in umorila. Globoko ginjen sem stal — piše nemški učenjak — ob grobu plemenitega duhovna, kojega je označil napis na priprostem križu mučenca ljubezni do bližnjega. Kaj naj rečem o možu, ki je stal tudi poleg groba? P. Vendelin Moellers, Westfalec, poznavajoč osodo svojega prednika in osodo svojo — prevzel je brez pomišljanja njegovo nalogo. Koch je bil gost očeta Vendelina, videl je njegovo priprosto stanovanje, njegovo pičlo hrano. Kaj je proti temu junaštvo v vojski? Tako govori pošten liberal. Res, brez upanja na človeško plačilo zapuščajo misijonarji domovino, sorodnike, prijatelje, da spreobračajo pagane, oznanjujejo ljubezen do bližnjega ter jo tudi z junaškim zatajevanjem skazujejo.

(Babjeverski strah.) Kitajci mislijo, da so nerazrušljive stavbe, pod katerimi se pokoplje otrok. Železnice so dobre, če se pod vsak prag pokoplje jeden otrok. Sedaj se je raznesla novica po „nebeškem cesarstvu“, da rabijo Rusi za novo železnico človeških žrtev, in da je ruski poslanik v Pekingju že prosil cesarico kitajsko, da mu dá 2000 kitajskih otrok. Strah je velik.

(Buddhist — doctor utriusque iuris.) Na berlinski univerzi je dosegel Japonec F. Shenga čast doktorja. Doslej so dobivali nekristijani samo naslov „doctor legum“. Zdelo se je celo v Berlinu „modernim“ čudno, da bi nekrščen človek bil doktor cerkvenega prava. Sedaj je to načelo padlo. Novi jurist je svoje juridično naziranje takoj pokazal. Dočim njegovi profesorji še priznavajo zakon: Papež je vladar (suveren), ga buddhist taji. Ta bo kot profesor Japonec lepo poučeval o krščanstvu, katero je spoznal v „moderni“ Evropi!

Telegrami.

Zagreb, 30. julija. Včeraj se je otvoril hrvatski deželni zbor. Predsedoval je starostni predsednik Kusević, zapisnikarji so pa bili posl. Sobat, Devic, Kiršner in Modrusan. Proti izvolitvi opozicijskih kandidatov so došli ugovori iz Vrbovskega Novigrada, Broda, Koprivnice in Stulice, opozicija pa ugovarja izvolitvi zastopnika v Nustarju.

Budimpešta, 30. julija. Poslanska zbornica je nadaljevala razpravo o sladkor-nem davku.

Pečuh, 30. julija. Včeraj dopoldne je ostavilo delo 500 kamnosekov. Dela pri zidanju hranilničnega poslopja so vsled tega ustavljena.

Carigrad, 30. julija. V današnji seji poslanikov se reši razprava o vojni odškod-nini in grški finančni kontroli.

Atene, 30. julija. Zastopniki velevladstij so naznanili grški vladi, naj pripravi prvi del vojne odškodnine, da ga more takoj izplačati, ko se podpiše mirovna pogodba, ker bi sicer sultan ne hotel odzivati svojih čet iz Tesalije.

Umrli so:

28. julija. Franc Herren, železniški uradnik, 76 let, Cer-kvene ulice 5, ostarelost. — Marija Kosec, tovarniška delavka, 32 let, Reber 11, jetika.

V hiralnici:

27. julija. Ivan Tereelj, gostac, 56 let, kap.
28. julija. Helena Škerl, gostija, 65 let, ostarelost.

Tujci.

28. julija.

Pri **Slonu**: Christofidis, Szaner iz Trsta. — Tomažič iz Zagreba. — Springer z Reke. — Oberle iz Draždan. — Prevo iz Kranja. — Smrekar iz Zatišine. — Schwentner iz Brežice.

Pri **Maliču**: Rosenbaum iz Monakovega. — Koringar, Frank, Zimmermann, Schwidernoch z Dunaja. — Nachod iz Prage. — Schonta, Beinkofer iz Trsta. — Bogner iz Fürtha. — Strasoldo iz Gorice.

Pri **Lloyd**: Zawertnik, Tomschick z Dunaja. — Jarc iz Novega Mesta. — Schmidt iz Gradca. — Ambrožič iz Nove Sušice. — Lavrenčič iz Sodražice. — Žnidaršič iz Renč. — Pirjevec iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru**: Omann z Blede. — Röthel iz Birkfeld-a. — Lukan iz Olomuca. — Dolcer iz Kočevja. — Agosten iz Arada. — Platzer iz Gorice. — Zelnik iz Sežane.

Pri **južnem kolodvoru**: Geist iz Dun. Nov. Mesta. — Hoeger iz Prage.

Prodá se

na **Jesenicah (Gorenjsko)** tik ceste, sredi trga, blizu pošte, cerkve, kolodvora in tovarne ležeč travnik, zasajen s sadnim drevjem (dolga 137 m, široka 20 m) ter prostor zelo pripraven za zidanje novega poslopja. Prodá se tudi v manjših delih.

Več se poizvé pri **Janetu Razingerju**, posestniku v Plavškem Rovtu, pošta Jesenice na Gorenjskem. 495 7—3

Koverti s firmo vizitnice in trgovske račune priporoča

Katoliška tiskarna v Ljubljani.

St. 20.134.

Razglas.

501 1—1

Pri podpisnem magistratu vršila se bo zaradi oddaje naprave nove ceste (Kuhnovih ulic) in kanalizacije, pismena ponudbina razprava

dné 5. avgusta 1897

ob 10. uri dopoldne v pisarni mestnega stavbinskega urada, kjer so tudi pripadajoči načrti, proračuni ter drugi pripomočki ob navadnih urah vsakemu na vpogled razgrnjeni.

Ponudbe, v katerih je navesti jednotne cene in na njihovej podlagi pro-računjené skupne zneske stroškov za dotična dela, je izročiti zapečatené in s 5 % vadijem opremljene do določene ure.

Ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale predpisu in pa ki bodo pre-kasno vložene, se ne bodo jemale v poštev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 24. julija 1897.

St. 26.195.

Ustanova.

482 3—2

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je jedno mesto

Primož Auerjevih ustanov

v letnem znesku 52 gl. 50 kr.

Do teh ustanov imajo pravico ubogi otroci ljubljanskih meščanov, pred vsem pa sorodniki ustanovnika in otroci izdelovalcev barok, dokler se sami preživiti ne morejo.

Prošnje za to ustauovno mesto vložiti je do 14. avgusta letos pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dné 19. julija 1897.

Prodaja posestev.

K **Jaka Jerman-ovi** konkurzni masi pripadajoči hiši v Domžalah

št. 101 z velikim dvoriščem nasproti železniški postaji, in št. 62 z vrtom sredi trga, obe hiši skoro novi in za vsaki obrt pripravi, ter dve njivi (stavbeni prostori), prodajo se takoj pod prav ugodnimi pogoji po oskrbniku konkurzne mase.

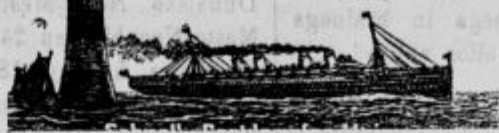
Dr. Karol Ahazhizh,

advokat v Ljubljani.

474 5—5

Severonemški Lloyd v Bremi.

491 30—1

Od vis. c. kr. ministerstva vesled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljena.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Breme - Sev. Amerika.		Breme - Južna Amerika.	
Do Novi-Jorka.		Do Montevideo.	
Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.		Do Buenos-Ayres.	
Iz Southamptona dotaknivi se		Do Kitajskega.	
Cherbourg vsako sredo in nedeljo		Do Japonskega.	
Iz Genova dotaknivi se Neapola		Do Kitajskega.	
via Gibraltar dva ali trikrat na mesec.		Do Kitajskega.	
Breme - Vzhodna Azija.		Do Kitajskega.	
Do Kitajskega.		Do Kitajskega.	
Breme - Avstralija.		Do Kitajskega.	
Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.		Do Kitajskega.	

Najlepša in najcenejša pri-ložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

Dunajska borza.

Dné 30. julija.		Dné 29. julija.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah		4% državne srečke l. 1854, 250 gl.		200 gl. 50 kr.	
Skupni državni dolg v srebru		5% državne srečke l. 1860, 100 gl.		147	
Avstrijska zlata renta 4%		Državne srečke l. 1864, 100 gl.		19	
Avstrijska krona renta 4%		4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron		25	
Ogerska zlata renta 4%		Tisne srečke 4%, 100 gl.		72	
Ogerska krona renta 4%		Dunavske vpravne srečke 5%		77	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.		Dunavsko vpravno posojilo l. 1878		50	
Kreditne delnice, 160 gl.		Posojilo goriškega mesta		23	
London vista		4% kranjsko deželno posojilo		161	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%		3415	
20 mark		Prioritetne obveznice državne železnice		394	
20 frankov (napoleonador)		južne železnice 3%		85	
Italijanski bankovci		južne železnice 5%		133	
C. kr. cekini		dolenjskih železnice 4%		172	
				Papirnih rubljev 100	

Nakup in prodaja vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanja najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „**MERCUR**“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.